NORAKSTS

ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr.A420599910
AA43-0965-12/12

SPRIEDUMS
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2012.gada 18.oktobrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Meldere,
tiesneses S.Kanenberga un L.Vīnkalna,

piedaloties pieteicējam *J.R.*, atbildētājas Lavijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāvei *I.G.* un */iestāde/* pārstāvim *M.R.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *J.R.* pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai (tagad – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija) un */iestāde/* atvainoties *J.R.* par prettiesisku faktisko rīcību un personiskā kaitējuma Ls 1162,22 apmērā atlīdzinājumu, sakarā ar *J.R.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 23.marta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Administratīvajā rajona tiesā 2010.gada 6.aprīlī saņemts *J.R.* (turpmāk – pieteicējs) pieteikums, kurā lūgts: 1) atzīt par prettiesisku un atcelt Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas (turpmāk – Ministrija) 2010.gada 25.februāra lēmumu Nr.1-14/R-90/1341 „Par personiskā kaitējuma atlīdzināšanu” (turpmāk – Lēmums), ar kuru nolemts noraidīt pieteicēja 2010.gada 22.janvāra un 1.februāra iesniegumus par personiskā kaitējuma Ls 1162,22 apmērā atlīdzināšanu; 2) uzlikt pienākumu Ministrijai un */iestāde/* (turpmāk – */iestāde/*) atvainoties

pieteicējam par ar likumu aizsargātu personas datu prettiesisku izpaušanu; 3) piedzīt no Ministrijas par labu pieteicējam personisko kaitējumu Ls 1162,22; 4) piedzīt no Ministrijas par labu pieteicējam tiesāšanās izdevumus un valsts nodevu.

Pieteikums pamatots ar šādiem argumentiem.

[1.1] No 2006.gada 2.janvāra līdz 2007.gada 15.oktobrim pieteicējs strādāja */iestāde/*. Darba attiecības beidzās, pamatojoties uz strīdu pēc tam, kad pieteicējs kā */amats/* atteicās parakstīt prettiesisku atzinumu. Pieteicējs apgalvo, ka viņam bija atļauja apvienot darbu */iestāde/* ar darbu */iestāde 2/*, taču atļauja bija pazudusi. */iestāde/* vadība pieprasīja iesniegt atkārtotu lūgumu amatu savienošanai un šo lūgumu noraidīja. Pēc tam pret pieteicēju ierosināta disciplinārlieta par neatļautu amatu savienošanu un piemērots disciplinārsods – atbrīvošana no ieņemamā amata.

[1.2] */iestāde/*, pārkāpjot Fizisko personu datu aizsardzības likumu, ar 2009.gada 19.maija vēstuli Nr.6-1/1092 „Par informācijas sniegšanu" (turpmāk – vēstule) izpauda SIA *„/Nosaukums/"* ar likumu aizsargājamus datus par pieteicēju, sniedzot ziņas par pieteicēja un */iestāde/* darba tiesisko attiecību izbeigšanu, apgalvojuma formā norādot, ka pieteicējs ir pārkāpis likumu un nodarījis valstij būtisku kaitējumu, tajā pašā laikā nenorādot, ka par minēto jautājumu vēl aizvien notiek vairākas tiesvedības. */iestāde/* bija zināms, ka SIA *„/Nosaukums/"* ir pieteicēja bijušais darba devējs, kas, nenorēķinoties par paveikto darbu, uzteicis darbu pārbaudes laikā un kas jau bija zaudējis pirmās instances tiesā lietā par neizmaksātās darba algas piedziņu. Tāpat */iestāde/* bija zināms SIA *„/Nosaukums/"* nodoms minēto vēstuli pievienot apelācijas sūdzībai nolūkā pieteicēju nomelnot, raksturojot kā sliktu darbinieku un likumpārkāpēju.

[1.3] Pieteicējs 2009.gada 11.jūnijā vērsās Datu valsts inspekcijā ar lūgumu veikt pārbaudi un sniegt atzinumu. Datu valsts inspekcija ar 2009.gada 29.decembra vēstuli Nr.3-1/7088 „Par atbildes sniegšanu" informēja pieteicēju, ka */iestāde/* ir veikusi prettiesiskas darbības, proti, pārkāpjot Fizisko personu datu aizsardzības likumu, izpaudusi SIA *„/Nosaukums/"* ar likumu aizsargājamus datus par pieteicēju, kā arī darīja zināmu par ierosinātu administratīvā pārkāpuma lietu pret */iestāde/* tā laika vadītāju *A.V.* Pamatojoties uz minēto atzinumu, pieteicēja pilnvarotā persona vērsās */iestāde/* un Ministrijā ar lūgumu atlīdzināt pieteicējam nodarīto personisko kaitējumu, atjaunojot iepriekšējo stāvokli, bet saņēma atteikumu.

[1.4] Konkrētajā gadījumā iestāde ar nodomu izpauda ar likumu aizsargājamus personas datus par identificējamu personu – pieteicēju, turklāt dati ir izpausti ar nodomu nomelnot pieteicēju un aizskart viņa godu un cieņu. Minēto ar likumu aizsargājamo faktu izpaušana radīja pieteicējam papildus stresu un pārdzīvojumus, kā arī, raizējoties par viņa labo slavu, uzlika papildus pienākumus sniegt papildus pierādījumus un uzaicināt uz tiesu lieciniekus, kas liecinātu par viņu kā par godīgu cilvēku. Līdz ar to

konkrētajā gadījumā */iestāde/* rīcība ir radījusi pieteicējam faktiskās sekas, kā arī aizskārusi viņa tiesiskās intereses.

[1.5] Tiesas procesā ar SIA *„/Nosaukums/"* pēc šaubu paušanas par pieteicēja personību pieteicējam bija papildus jānopūlas, lai pierādītu, ka viņš ir godīgs cilvēks un patiesi ir strādājis SIA *„/Nosaukums/"*. Līdz ar to pieteicēja ieskatā, būtu tikai taisnīgi, ja */iestāde/*, atvainojoties par pieļauto likumpārkāpumu, atbilstoši Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 94.panta ceturtajai daļai, censtos vismaz atjaunot stāvokli, kāds ir bijis pirms iestādes prettiesiskās rīcības, proti, atsauktu vēstuli, ar kuru iestāde ir pārkāpusi gan likumu, gan pieteicēja ar likumu aizsargātās tiesiskās intereses.

[2] Paskaidrojumā par pieteikumu Ministrija norādījusi, ka pieteikumu neatzīst turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

[2.1] Administratīvo tiesu praksē nostiprinājusies atziņa, ka, pirms lemt par personiskā kaitējuma atlīdzināšanas veidu, nepieciešams konstatēt cēloņsakarību starp iestādes prettiesisko administratīvo aktu vai faktisko rīcību un kaitējumu, kas radies personai.

Izvērtējot */iestāde/* vēstuli, Ministrija secināja, ka vēstule neatbilst administratīvā akta definīcijai. Savukārt faktiskās rīcības jēdziens ir jāinterpretē sašaurināti kopsakarā ar pieteicēja subjektīvajām tiesībām, proti, par faktisko rīcību var runāt divos gadījumos: 1) ja privātpersonai bija tiesības no iestādes pieprasīt konkrētu darbību izpildīšanu; 2) ja iestādes darbības rezultātā ir tieši aizskartas vai var tikt aizskartas personas tiesības vai intereses. Līdz ar to jebkurš secinājuma (apgalvojuma) veidā pausts iestādes viedoklis (konstatējums) nav atzīstams par iestādes sniegtu izziņu (faktisko rīcību). Kā norādīts administratīvo tiesu praksē, lai iestādes rīcību, kas personai rada tiesību vai tiesisko interešu aizskārumu, atzītu par faktisko rīcību, tās radītajām sekām (aizskārumam) jābūt tiešām. Proti, jākonstatē tieša, nevis pastarpināta cēloņsakarība starp iestādes rīcību un personai nodarīto tiesību aizskārumu.

[2.2] Atsaucoties uz judikatūru, Ministrija norādījusi, ka kā goda un cieņas aizskārums ir atzīstama nepatiesu ziņu izplatīšana, līdz ar to Ministrijas pienākums bija izvērtēt, vai vēstulē norādītais ir uzskatāmas par nepatiesām ziņām. Izvērtējot faktisko situāciju, Ministrija konstatēja, ka */iestāde/* saskaņā ar 2007.gada 15.okobra lēmumu Nr.11-28/4 ir atbrīvojusi no amata pieteicēju un minētais administratīvais akts atbilstoši Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 32.panta trešajai daļai stājās spēkā ar tā pieņemšanas dienu un uzskatāms par izpildītu, neatkarīgi no tā, vai administratīvais akts ir apstrīdēts vai pārsūdzēts. Līdz ar to vēstulē norādītais nav uzskatāms par nepatiesām ziņām, bet gan par faktiskās situācijas, kādā pieteicējs tika atbrīvots no amata */iestāde/*, izklāstu, kas nerada personisko kaitējumu.

[2.3] Kā pamatojumu personiskam kaitējumam pieteicējs norāda summu, par ko ir civilstrīds starp pieteicēju un SIA *„/Nosaukums/”*, līdz ar to pieteicējam nelabvēlīgam spriedumam minētajā strīdā ir jābūt tiešām sekām */iestāde/* vēstulē norādītajam. Ministrija norāda, ka pilnvērtīga civilprocesuālo tiesību īstenošana, iesniedzot pierādījumus civillietā, un tiesas spriedums darba strīdā starp pieteicēju un SIA *„/Nosaukums/”* nevar būt tiešas sekas vēstulē norādītajam.

[2.4] Attiecībā uz pieteicēja pieprasīto atvainošanos un iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu Ministrija norāda, ka Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma (turpmāk – Atlīdzināšanas likums) normas kā speciālās tiesību normas neparedz iestādes rakstveida vai publisku atvainošanos kā personiskā kaitējuma atlīdzinājuma veidu, bet gan tikai finansiālu atlīdzinājumu. Atbilstoši minētā likuma 14.panta ceturtajai daļai iestādes rakstveida vai publiska atvainošanās kā patstāvīgs vai papildu atlīdzinājums ir pieļaujama tikai viegla morālā kaitējuma gadījumā. Šajā gadījumā lietā piemērojamas Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma normas kā jaunākās un speciālās tiesību normas attiecībā pret Administratīvā procesa likuma normām.

[3] */iestāde/* paskaidrojumā par pieteikumu norādījusi, ka pieteikumu neatzīst.

[3.1] Atvainošanās saskaņā ar Atlīdzināšanas likuma 14.panta ceturto daļu tiek paredzēta kā morālā kaitējuma patstāvīgs vai papildu atlīdzinājums. Savukārt pieteicējs lūdz atlīdzināt personisko kaitējumu. Minētais likums par personiskā kaitējuma kā atlīdzinājuma veidu neparedz atvainošanos, līdz ar to atvainošanās nav piemērojama. Tāpat vēstule nesaturēja tādu informāciju, kas varēja izraisīt pieteicējam jebkāda veida fiziskas ciešanas, proti, vēstulē tika pausta informācija par faktiskajiem apstākļiem, uz kuru pamata pieteicējs tika atbrīvots no amata. Turklāt minētās vēstules atsaukšana pēc būtības vairs nebūtu uzskatāma par iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu. Iepriekšējo stāvokli būtu iespējams atjaunot, ja vēstules saturu SIA *„/Nosaukums/”* nebūtu izmantojusi tiesvedībā pret pieteicēju, kā arī, ja pats pieteicējs to nebūtu izmantojis citā tiesvedības procesā. Šobrīd šāda pienākuma uzlikšana */iestāde/* būtu pretrunā ar APL 66.pantu.

[3.2] Lai arī Datu valsts inspekcija secinājusi, ka */iestāde/* izdarījusi administratīvo pārkāpumu, tā nav piemērojusi nekāda veida administratīvos sodus, kā tikai lūgusi, veicot personas datu apstrādi, ievērot Fizisko personu datu aizsardzības likumu. Tas apliecina, ka */iestāde/* rīcība nav vērtējama kā būtisks Fizisko personu datu aizsardzības likuma pārkāpums.

[3.3] Pieteicēja pārmetumi vairāk vērsti nevis uz to, ka vēstule saturējusi ar likumu aizsargātu informāciju, bet gan uz to, ka */iestāde/* sniedz maldinošu un nepatiesu priekšrakstu par esošo situāciju. Līdz ar to secināms, ka */iestāde/* izteikts pārmetums nevis par informāciju (saturu), bet

gan par informāciju, ko */iestāde/* nav sniegusi SIA *„/Nosaukums/”*. Vēstulē tika sniegta tikai tā informācija, kuru lūdza SIA *„/Nosaukums/”* un kuru saskaņā ar Informācijas atklātības likumu */iestāde/* bija tiesības sniegt.

[3.4] Ņemot vērā, ka */iestāde/* bija pieteicēju atbrīvojusi no amata saskaņā ar 2007.gada 15.oktobra lēmumu Nr.11-28/4 „Par disciplinārsoda piemērošanu *J.R.*” un minētais administratīvais akts uzskatāms par izpildītu un stājas spēkā ar tā pieņemšanas dienu, */iestāde/* bija tiesības vēstulē norādīt uz Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 36.panta otrās daļas pārkāpumu kā faktisko pamatojumu ierēdņa atbrīvošanai no amata, proti, */iestāde/* informējusi par tiesisko pamatojumu lēmuma pieņemšanai, nevis norādījusi apgalvojumus. Vienlaikus */iestāde/* uzskata, ka tai nebija pienākuma un tiesību sniegt informāciju par tiesvedību ar pieteicēju, jo arī šāda informācija varētu būt uzskatāma par personas datiem Fizisko personu datu aizsardzības likuma izpratnē. Ievērojot minēto, pieteicēja norādītais pamatojums personiskajam kaitējumam (apzināta informācijas noklusēšana) nevarēja tikt uzskatīts par objektīvi vērtējamu apstākli (faktu), jo pēc būtības tikai atspoguļoja pieteicēja subjektīvo attieksmi, vienpusēji interpretējot */iestāde/* rīcības motīvus.

[3.5] Kā alternatīvu personiskā kaitējuma atlīdzināšanai pieteicējs lūdza izmaksāt viņam atlīdzinājumu Ls 1162,22 apmērā. */iestāde/* rīcībai nebija un nevar būt nekāda cēloniska sakara ar iespējamo civilstrīdu starp pieteicēja un SIA *„/Nosaukums/”* iznākumu, jo */iestāde/* nav likumā „Par tiesu varu” noteiktajā kārtībā piešķirtas tiesības spriest tiesu, rezultātā pieņemot nolēmumu par labu vienam vai otram lietas dalībniekam, kā arī */iestāde/* nav civilstrīda dalībniece un nav ieinteresēta strīda iznākumā. Turklāt */iestāde/* neuzskata, ka tās rīcība būtu radījusi tādu pieteicēja tiesību un ar likumu aizsargāto interešu aizskārumu, kas būtu par pamatu saņemt atlīdzinājumu naudā Ls 1162,22 apmērā par personisko kaitējumu.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 23.marta spriedumu pieteikums noraidīts. Tiesas spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem motīviem.

[4.2] Izskatāmajā lietā par pamata prasījumu ir prasījums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, proti, lēmuma par zaudējumu atlīdzinājumu pieņemšanu.

Līdz ar to tiesai ir jāvērtē, vai ir pamats zaudējumu atlīdzinājumam pieteicējam, un, ja ir, tad kādā apmērā zaudējums ir atlīdzināms.

[4.3] Pieteicējs par prettiesisku uzskata */iestāde/* rīcību, kas izpaudusies konfidenciālas informācijas izpaušanā, nosūtot SIA *„/Nosaukums/”* vēstuli. Ar minēto rīcību */iestāde/* nodarījusi pieteicējam personisko kaitējumu.

Tādējādi, lai konkrētajā gadījumā konstatētu zaudējumu atlīdzības tiesisko pamatu, ir jākonstatē */iestāde/* prettiesiska rīcība.

[4.4] No lietas materiāliem tiesa konstatējusi šādus faktiskos apstākļus.

[4.4.1] 2009.gada 19.maijā */iestāde/* saņemts SIA *„/Nosaukums/”* 2009.gada 18.maija iesniegums, kurā lūgts sniegt informāciju, vai pieteicējs ir strādājis */iestāde/*, par pieteicēja darba izpildes kvalitāti noteiktu darbu izpildē un citiem pienākumiem, kā arī attieksmi pret saviem darba pienākumiem un darba devēju. SIA *„/Nosaukums/”* norādījusi, ka šāda informācija tai ir nepieciešama no */iestāde/* kā no iepriekšējā darba devēja, jo SIA *„/Nosaukums/”* ir saskāries ar situāciju, kad bijušais darbinieks (pieteicējs) izmanto nelikumīgas metodes, lai panāktu sev vēlamo iznākumu par neveiktajiem darbiem, izpiežot naudas līdzekļus, apmelojot bijušos darba devējus, kā arī graujot uzņēmuma reputāciju un uzņēmuma darbību (*lietas 45.lapa*).

[4.4.2] */iestāde/* vēstulē informēja SIA *„/Nosaukums/”*, ka pieteicējs strādāja */iestāde/ /nodaļa/* par */amats/* no 2006.gada 2.janvāra līdz 2007.gada 15.oktobrim, kad viņam tika piemērots disciplinārsods – atbrīvošana no amata. Pieteicējs ticis disciplināri sodīts par amatu savienošanu */iestāde/* ar darbu */iestāde 2/* ilgstošā laika periodā, nesaņemot likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonas darbā” noteikto rakstveida atļauju. Tādējādi pieteicējs bija izdarījis Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 36.panta otrajā daļā noteikto pārkāpumu – nepamatota amata pienākumu, konkrēta rīkojuma, nepildīšana, kā rezultātā valsts interesēm nodarīts būtisks kaitējums (*lietas 39.lapa*).

[4.5] Tiesa secinājusi, ka SIA *„/Nosaukums/”* ir lūdzis informāciju no */iestāde/* par pieteicēju Informācijas atklātības likuma ietvaros.

Tiesa atbilstoši Informācijas atklātības likuma 4.pantam un 5.panta pirmajai un otrajai daļai noskaidrojusi, vai SIA *„/Nosaukums/”* informācijas pieprasījums ir uzskatāms par vispārpieejamu informāciju, vai arī par ierobežotas pieejamības informāciju.

/iestāde/, atbildot uz SIA *„/Nosaukums/”* informācijas pieprasījumu, vēstulē ir sniegusi informāciju par to, ka pieteicējs tika disciplināri sodīts, vienlaikus norādot konstatētā disciplinārpārkāpuma būtību un pieteicējam piemērotā soda veidu.

No Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 3. un 4.pantā noteiktā izriet, ka iestāde, izskatot disciplinārlietu, vērtē, vai ierēdņa darbībā vai bezdarbībā, kas saistīta ar ierēdņa amata pienākumu pildīšanu, ir konstatējams disciplinārpārkāpums. Tādējādi secināms, ka disciplinārlieta ir ierēdņa darbības (bezdarbības) novērtējuma process, kurā tiek vērtēts, vai ierēdnis, pildot amata pienākumus, ir izdarījis disciplinārpārkāpumu.

Līdz ar to saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 5.panta otrās daļas 5.punktu disciplinārlietas un ar to saistītā informācija ir uzskatāma par ierobežotas pieejamības informāciju.

[4.6] No SIA *„/Nosaukums/”* informācijas pieprasījuma */iestāde/* redzams, ka tajā nav norādīts mērķis, kādam tiks izmantota saņemtā

informācija, ja tā tiks izsniegta. Turklāt SIA *„/Nosaukums/”*, pieprasot */iestāde/* informāciju par pieteicēju, ir norādījusi, ka pieprasa informāciju par bijušo darbinieku, t.i., par darbinieku, ar kuru darba tiesiskās attiecības ir izbeigtas. Līdz ar to secināms, ka */iestāde/* nav vērtējusi informācijas pieprasījuma izsniegšanas nepieciešamību, kā arī nav ņēmusi vērā to apstākli, ka līdz ar to SIA *„/Nosaukums/”* nevar uzņemties saistības izmantot šo informāciju noteiktajam mērķim.

/iestāde/ amatpersonai nebija tiesiska pamata izpaust ierobežotas pieejamības informāciju par pieteicēju, proti, informāciju par disciplinārlietu, neatkarīgi no tā, vai iestāde ir pamatoti konstatējusi pieteicēja darbībā (bezdarbībā), pildot ierēdņa amata pienākumus, disciplinārpārkāpuma esamību.

[4.7] Pamatojoties uz Informācijas atklātības likuma 16.panta otro daļu, tiesai ir jānoskaidro, vai pieteicējam šīs informācijas izpaušanas rezultātā ir radīts kaitējums vai būtiski aizskartas viņa likumiskās intereses.

[4.7.1] Pieteicējs norāda, ka ar nelikumīgi izpausto informāciju viņam ir radīts personiskais kaitējums, jo tika aizskarts pieteicēja gods un cieņa.

Gods un cieņa nav juridiski jēdzieni, bet gan morāles kategorijas. Tiesību teorijā pastāv dalījums starp šiem jēdzieniem. Gods – tas ir personības sabiedriskais novērtējums, kura mēraukla ir paša indivīda uzvedība, viņa attieksme pret sociālajām un garīgajām vērtībām, sabiedrību, līdzcilvēkiem. Cieņa ir cilvēka pašnovērtējums, kas pamatojas uz tam ieaudzinātajām un piemītošajām īpašībām (*Krastiņš U., Liholaja V., Niedre A. Krimināllikuma zinātniski praktiskais komentārs. 2. Sevišķā daļa. Rīga: firma „AFS”, 2003, 307.lpp.)*.

Goda un cieņas aizkārumu konstatē, ja personības sabiedriskais novērtējums ir pazemājies un cilvēka pašnovērtējums, balstoties uz sabiedrisko vērtējumu, ir mazinājies.

[4.7.2] Pieteicējs norāda, ka viņa godu un cieņu ir aizskāris */iestāde/* vēstulē SIA *„/Nosaukums/”* norādītais fakts par pieteicēja disciplinārsodīšanu apgalvojuma formā, norādot, ka pieteicējs ir pārkāpis likumu un nodarījis valstij būtisku kaitējumu, tajā pašā laikā nenorādot, ka par minēto jautājumu vēl aizvien notiek vairākas tiesvedības.

Saskaņā ar APL 97.pantu, nosakot mantiskā zaudējuma un personiskā kaitējuma priekšnosacījumus un atlīdzinājuma apmēru, piemēro civiltiesību principus, ja likumā nav noteikts citādi.

No Civillikuma 2352.[1]panta izriet, ka godu un cieņu var aizskart, izplatot personas godu un cieņu aizskarošas ziņas, kas neatbilst patiesībai presē vai ietverot tās dokumentā.

Lietā nav pierādījumu tam, kā arī pieteicējs nav norādījis uz apstākli, ka SIA *„/Nosaukums/”* vai */iestāde/* būtu publiskojusi presē faktu, ka pieteicējs ticis disciplināri sodīts ar disciplinārsodu – atbrīvošana no amata.

Lietā nav strīda par to, ka SIA *„/Nosaukums/”* iegūto informāciju no */iestāde/* vēstules par pieteicēju ir izmantojusi kā pierādīšanas līdzekli

apelācijas instancē civillietā Nr.C27111309 pieteicēja prasībā pret SIA *„/Nosaukums/”* par darba samaksas piedziņu.

Tātad, tiesai ir jānoskaidro, vai vēstulē ietvertās ziņas atbilst patiesībai.

[4.7.3] No lietas materiāliem un Tiesu informācijas sistēmas tiesa konstatē sekojošo.

Ar */iestāde/* direktores 2007.gada 15.oktobra lēmumu Nr.11-28/4 „Par disciplinārsoda piemērošanu *J.R.*” konstatēts, ka pieteicējs ir pārkāpis likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 7.panta sestās daļas 3.punkta nosacījumus, līdz ar to nolemts piemērot viņam disciplinārsodu – atbrīvošana no amata (*lietas 57. – 58.lapa*).

Ar Valsts civildienesta pārvaldes 2008.gada 10.oktobra lēmumu Nr.19 „Par *J.R.* sūdzību” atstāts negrozīts */iestāde/* 2007.gada 15.oktobra lēmums Nr.11-28/4 „Par disciplinārsoda piemērošanu *J.R.*”.

Minēto lēmumu pieteicējs apstrīdēja Administratīvajā rajona tiesā. Ar Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 2.aprīļa spriedumu administratīvajā lietā Nr.A42744308 pieteikums noraidīts.

Izskatot pieteicēja apelācijas sūdzību par pirmās instances tiesas spriedumu administratīvajā lietā Nr.A42744308, Administratīvā apgabaltiesas ar 2010.gada 5.marta spriedumu nolēma atzīt par nepamatotu un noraidīt pieteikumu (*lietas 59. – 73.lapa*).

Senāts, izskatot rīcības sēdē pieteicēja kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 5.marta spriedumu administratīvajā lietā Nr.A42744308, ar 2010.gada 19.maija lēmumu nolēma atteikties ierosināt kasācijas tiesvedību. Senatoru kolēģijai neradās šaubas par apelācijas instances tiesas sprieduma tiesiskumu. Vienlaikus atzīts, ka pieteicējs radīja riska situāciju lēmumu pieņemšanā nokļūt interešu konflikta situācijā un būtiski kaitējis valsts interesēm, jo tas samazina sabiedrības uzticēšanos valsts amatpersonu darbībai *(skat. šī lēmuma [9]-[9.1] punktu)*.

[4.7.4] Tiesa secinājusi, ka vēstulē ietvertās ziņas par disciplinārsoda piemērošanu pieteicējam atbilst patiesībai.

Pastāvot konstatētajiem apstākļiem, */iestāde/*, izplatot vēstulē ziņas par pieteicēja disciplinārsodīšanu, nav aizskārusi pieteicēja godu un cieņu, jo tās atbilst patiesībai. Līdz ar to */iestāde/* nav mazinājusi pieteicēja sabiedrisko novērtējumu un attiecīgi viņa pašnovērtējumu.

[4.8] Nav tiesiska pamata atlīdzinājumam vai aizskarto tiesību atjaunošanai saistībā ar */iestāde/* amatpersonas nelikumīgu ierobežotas pieejamības informācijas izpaušanu, jo tiesa nav konstatējusi, ka šīs informācijas izpaušanas rezultātā pieteicējam tika radīts kaitējums vai būtiski aizskartas viņa likumiskās intereses.

Tādējādi pieteicēja prasījums par personiskā kaitējuma atlīdzinājumu Ls 1162,22 apmērā ir noraidāms.

[4.9] Pieteicējs izteicis lūgumu uzlikt pienākumu */iestāde/* un Ministrijai publiski atvainoties par ierobežotas pieejamības informācijas nelikumīgu izpaušanu.

Informācijas atklātības likuma 16.panta otrā daļa neparedz šāda veida atlīdzinājumu. Turklāt, kā jau iepriekš tiesa atzinusi, nav konstatējams, ka ierobežotas pieejamības informācijas izpaušanas rezultātā pieteicējam tika radīts personiskais kaitējums vai būtiski aizskartas viņa likumiskās intereses. Līdz ar to minētais pieteicēja prasījums ir noraidāms.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 23.marta spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norādīja turpmāk minētos argumentus.

[5.1] Tiesas secinājumi ir pretrunā Fizisko personu datu aizsardzības likumam un Informācijas atklātības likumam.

Tiesa ignorējusi to, kādēļ likumdevējs uzskatījis noteikta veida informāciju par tādu, kas būtu aizsargājama un neizpaužama.

Minēto likumu normu jēga un būtība ir saistīta ar cilvēka pamattiesībām – tiesībām uz personas neaizskaramību, privātās dzīves neaizskaramību, personisko ziņu neizpaušanu, goda un cieņas neaizskaršanu. To aizskārumam ir jābūt pamatotam ar kādu lielāku sabiedrības labumu.

Tiesa atzinusi, ka iestāde ir pārkāpusi likumu, taču nav uzlikts atbildēt par šo pārkāpumu. Nav pat uzlikts pienākums atvainoties.

[5.2] */iestāde/* ierobežotas pieejamības informāciju prettiesiski izpauda gadu iepriekš, pirms šo informāciju varēja uzskatīt par patiesu.

Atbilstoši Latvijas Republikas Satversmes 92.pantam tiesa nav vērtējusi notikumu secību vai arī pārkāpusi nevainīguma prezumpciju.

Tāpat atbilstoši Satversmes 92.pantam pieteicējam ir tiesisks pamats prasīt par šo aizskārumu atbilstīgu atlīdzinājumu.

[6] Paskaidrojumos par apelācijas sūdzību */iestāde/* norādījusi, ka apelācijas sūdzība ir noraidāma. Atbilstoši Atlīdzināšanas likuma 14.panta ceturtajai daļai un Informācijas atklātības likuma 16.panta otrajai daļai pieteicēja lūgums par atvainošanās pienākuma uzlikšanu */iestāde/* ir nepamatots.

[7] Ministrija paskaidrojumos par apelācijas sūdzību norādījusi, ka apelācijas sūdzība ir noraidāma. Paskaidrojumos norādīts turpmāk minētais.

[7.1] Senāta rīcības sēdes 2010.gada 19.maija lēmums neatceļ faktu, ka pieteicējs ir ticis pamatoti sodīts, jo viņam bija pienākums saņemt atļauju amatu savienošanai, kura nebija saņemta. Pieteicējam bija uzlikts pienākums pārtraukt neatļautu amatu savienošanu, kuru pieteicējs neizpildīja. Pieteicēja darbība radīja riska situāciju nokļūt interešu konflikta situācijā, pieņemot lēmumu, un tādā veidā pieteicējs būtiski kaitējis valsts

interesēm, jo viņa rīcība samazina sabiedrības uzticēšanos valsts amatpersonu darbībai.

[7.2] Atlīdzināšanas likuma normas kā speciālās tiesību normas neparedz iestādes rakstveida vai publisku atvainošanos kā personiskā kaitējuma atlīdzinājuma veidu, bet gan tikai finansiālu atlīdzinājumu. Minētā likuma 14.panta ceturtā daļa pieļauj iestādes rakstveida vai publisku atvainošanos kā patstāvīgu vai papildu atlīdzinājumu tikai viegla morālā kaitējuma gadījumā. Atbilstoši APL 15.panta septītajai un astotajai daļai konkrētajā gadījumā ir piemērojamas Atlīdzināšanas likuma normas, nevis APL normas.

[8] Tiesas sēdē pieteicējs uzturēja pieteikumu.

Atbildētājas pārstāvji pieteikumu neatzina.

Motīvu daļa

[9] Noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi lietā esošos materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība ir daļēji pamatota un pieteikums ir apmierināms daļā.

[10] Vispirms administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka lieta ir izskatāma administratīvā procesa kārtībā.

No pieteikuma izriet, ka pietecēja ieskatā */iestāde/* prettiesiski izpauda par viņu ar likumu aizsargātus datus par pieteicēja privāto dzīvi, pārkāpjot Fizisko personu datu aizsardzības likumu.

Senāts norādījis, ka personas dati ir privātās dzīves sastāvdaļa, kas savukārt ir privāto, nevis publisko tiesību joma. Administratīvajā tiesā privātās dzīves aizskārumu pārbaude varētu notikt pamatā divos gadījumos: 1) ja iejaukšanās notikusi, valsts pārvaldes iestādei izdodot administratīvo aktu vai izdarot faktisko rīcību, 2) ja aizskārumu pieļāvusi cita privātpersona, taču konkrētai valsts pārvaldes iestādei ir kompetence pārbaudīt šīs tiesiskās attiecības starp privātpersonām, pieņemt šīm personām saistošus lēmumus, un šādā gadījumā tiesā būtu pārbaudāms, vai valsts iestāde pareizi izmantojusi tai piešķirto valsts varu privāttiesisko attiecību kontrolē (*Senāta 2007.gada 9.jūlija sprieduma Nr.SKA-346/2007 [9] punkts*).

Lietā nav strīda, ka pieteicējs laikā no 2006.gada 2.janvāra līdz 2007.gada 15.oktobrim bija nodarbināts kā valsts civildienesta ierēdnis */iestāde/*, tādējādi bija iestādei īpaši pakļauta persona.

Lietā nav arī strīda, ka lēmums par pieteicēja disciplināro sodīšanu, kā arī šā lēmuma pieņemšanas gaitā sagatavotie dokumenti ir informācija, kuru */iestāde/* radījusi savas kompetences ietvaros.

Pirmās instances tiesa pamatoti secinājusi, ka */iestāde/* sniegtā informācija, kas satur ziņas par pieteicēja datiem, ir izpausta Informācijas

atklātības likuma ietvaros. Saskaņā ar šā likuma 2.panta pirmo daļu likuma mērķis ir nodrošināt, lai sabiedrībai būtu pieejama informācija, kura ir iestādes rīcībā vai kuru iestādei atbilstoši tās kompetencei ir pienākums radīt.

Tā kā SIA *„/Nosaukums/"* vērsās pie */iestāde/*, lai tā sniegtu ziņas, kas ir */iestāde/* rīcībā, apgabaltiesa atzīst, ka ar šādu ziņu izpaušanu saistītie strīdi ir izskatāmi administratīvā procesa kārtībā.

[11] Pārbaudījusi pirmās instances tiesas spriedumā ietvertos argumentus, Administratīvā apgabaltiesa secina, ka tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos apstākļus un izdarījusi pamatotus secinājumus attiecībā par to, ka */iestāde/* ir prettiesiski izpaudusi ierobežotas pieejamības informāciju, kas attiecas uz pieteicēju, tādēļ apgabaltiesa saskaņā ar APL 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai šajā daļā (*sk. šā sprieduma [4.5]-[4.6] punktu*).

Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 31.panta ceturtajā daļā noteikts, kam tiek paziņots par lēmumu disciplinārlietā. Proti, lēmumu nosūta ieinteresētajām personām, iestādēm un amatpersonām, lai tās informētu par attiecīgā lēmuma saturu vai nodrošinātu tā izpildi. Ja par ierēdņa prettiesisko rīcību ir paredzēta kriminālatbildība, lēmumu nosūta prokuratūrai.

Apgabaltiesas ieskatā ar ieinteresēto personu šajā tiesību normā nav saprotama ikviena persona, kurai ir interese par personas disciplināro sodīšanu, bet tāda persona, kurai ar ierēdņa iespējamo disciplinārpārkāpumu nodarīts kaitējums. No izskatāmās lietas apstākļiem neizriet, ka SIA *„/Nosaukums/"* ir uzskatāma par tādu personu, kurai pieteicējs ar savu rīcību, būdams valsts civildienesta ierēdnis */iestāde/*, būtu nodarījis kaitējumu. SIA *„/Nosaukums/"* ir bijusi vispārīga interese par pieteicēja darbību */iestāde/*.

Turklāt faktu, ka */iestāde/* izpauda pieteicēja personas datus, nepastāvot nevienam no Fizisko personu datu aizsardzības likuma 7.pantā noteiktajiem tiesiskajiem pamatiem, ir konstatējusi arī Datu valsts inspekcija, par ko */iestāde/* direktore tika saukta pie administratīvās atbildības (*lietas 29.lapa*).

[12] Pieteikumā pieteicējs ir lūdzis atlīdzinājumu par prettiesiski izpausto informāciju. Pieteikumā lūgts uzlikt pienākumu Ministrijai un */iestāde/* atvainoties pieteicējam par ar likumu aizsargātu personas datu prettiesisku izpaušanu, kā arī piedzīt no Latvijas Republikas par labu pieteicējam personisko kaitējumu Ls 1162,22 apmērā.

Atbildētājas pusē pieaicinātās iestādes paskaidrojumā par pieteikumu norādījušas, ka Atlīdzināšanas likums neparedz atvainošanos kā personiskā kaitējuma atlīdzinājuma veidu. Savukārt atvainošanos kā patstāvīgu vai papildu atlīdzinājuma veidu likums paredz tikai viegla morālā kaitējuma

gadījumā. Administratīvā apgabaltiesa šādam iestādes argumentam nepiekrīt, jo Atlīdzināšanas likuma 14.panta trešajā daļā tieši noteikts, ja iestāde vai tiesa, izvērtējot konkrētā gadījuma apstākļus, konstatē, ka privātpersonas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums nav smags, personiskā kaitējuma, tai skaitā morālā kaitējuma, patstāvīgs vai papildu atlīdzinājums var būt iestādes rakstveida vai publiska atvainošanās (*tiesību norma citēta likuma 2011.gada 1.jūlija redakcijā*). Tā kā pieteicēja prasījums par atlīdzinājumu ir prasījums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, apgabaltiesa ņem vērā tiesību normu tādā redakcijā, kādā tā bija brīdi, kad apgabaltiesa pabeidza izskatīt lietu pēc būtības.

Turklāt apgabaltiesas ieskatā pieteicēja lūgumu par atlīdzinājumu nav pamata uztvert tik šauri, cik to ir darījusi */iestāde/* un Ministrija.

Proti, no pieteicēja iesnieguma */iestāde/* un Ministrijai izriet, ka pieteicēju aizskar vispirms iestādes prettiesiskā rīcība kā tāda, kas pēc pieteicēja domām viņam secīgi radījusi arī personisko kaitējumu. Par to liecina, piemēram, pieteikumā norādītais, ka, pamatojoties uz Datu valsts inspekcijas atzinumu, pieteicēja pilnvarotā persona vērsās */iestāde/* un Ministrijā ar lūgumu atlīdzināt pieteicējam nodarīto personisko kaitējumu, atjaunojot iepriekšējo stāvokli, kāds bijis pirms kaitējuma nodarīšanas – proti, publiski atvainoties pieteicējam, vai gadījumā, ja */iestāde/* nevar vai nevēlas atjaunot iepriekšējo stāvokli, izmaksāt pieteicējam personisko kaitējumu. Arī pieteikuma 5.punktā pieteicējs norādījis: „Vēršu tiesas uzmanību, ka vēl aizvien *J.R.* būtu daudz priecīgāks, ja */iestāde/*un RAPLM atzītu, ka */iestāde/* ir pārkāpusi likumu, izpaužot ar likumu aizsargājamus personas datus bez viņa piekrišanas, atvainotos un atsauktu savu vēstuli vēl pirms beigusies tiesāšanās ar SIA *„/Nosaukums/”* [..].” Pieteikuma lūguma daļā savukārt ir lūgts uzlikt pienākumu iestādei gan atvainoties pieteicējam, gan izmaksāt atlīdzinājumu Ls 1162,22 apmērā.

Tādējādi no iesnieguma iestādēm, pieteikuma, apelācijas sūdzības un pieteicēja paskaidrojumiem tiesas sēdē apgabaltiesas ieskatā izriet tas, ka pieteicējs atvainošanās formā ir vēlējies saņemt vispirms morālā kaitējuma atlīdzinājumu. Turklāt Atlīdzināšanas likuma izpratnē morālais kaitējums ir arī personiskais kaitējums (sk. tālāk).

[13] Saskaņā ar Atlīdzināšanas likuma 9.pantu morālais kaitējums šā likuma izpratnē ir personiskais kaitējums, kas izpaužas kā fiziskās personas ciešanas, kuras tai izraisījis būtisks šīs personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu prettiesisks aizskārums.

Likuma 11.panta trešajā daļā noteikts, ka morālā kaitējuma atlīdzinājuma tiesiskais pamats uzskatāms par pierādītu, ja ir pierādīts fiziskās personas tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums. Privātpersonai ir pienākums norādīt morālā kaitējuma atlīdzinājuma apmēru.

Likuma 14.panta pirmajā daļā noteikts, ka personisko un morālo kaitējumu nosaka atbilstoši aizskarto tiesību un ar likumu aizsargāto interešu nozīmīgumam un konkrētā aizskāruma smagumam, ņemot vērā iestādes rīcības tiesisko un faktisko pamatojumu un motīvus, cietušā rīcību un līdzatbildību, kā arī citus konkrētajā gadījumā būtiskus apstākļus.

Saskaņā ar APL 94.panta ceturto daļu atlīdzināšanas pienākumu attiecīgais publisko tiesību subjekts var izpildīt, atjaunojot stāvokli, kāds pastāvēja pirms zaudējuma vai kaitējuma nodarīšanas, vai, ja tas nav vai nav pilnībā iespējams vai nav adekvāti, samaksājot atbilstīgu atlīdzinājumu naudā.

[14] Administratīvā apgabaltiesa atzīst par nepamatotu pirmās instances tiesas spriedumā norādīto un atbildētājas pārstāvošo iestāžu norādīto, ka, tā kā Informācijas atklātības likuma 16.panta otrā daļa neparedz atvainošanos kā atlīdzinājumu, tādu nav pamata piespriest.

Minētā tiesību norma noteic, ja sakarā ar ierobežotas pieejamības informācijas nelikumīgu izpaušanu tās īpašniekam vai citai personai radīts kaitējums vai būtiski aizskartas to likumiskās intereses, šīs personas ir tiesīgas prasīt kaitējuma atlīdzināšanu vai aizskarto tiesību atjaunošanu.

Atlīdzinājumu par iestādes pieļautu prettiesisku faktisko rīcību paredz gan APL, gan Atlīdzināšanas likums. Viens no kaitējuma atlīdzinājuma veidiem ir arī atvainošanās.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka šajā konkrētajā gadījumā ir aizskartas būtiskas personas tiesības – personas dati, kurus pret neatļautu izpaušanu aizsargā Fizisko personu datu aizsardzības likums. Tādējādi apgabaltiesa atzīst, ka ar */iestāde/* rīcību ir pieļauts būtisks pieteicēja tiesību aizskārums, tomēr šis aizskārums nav smags, ko būtībā atzinis arī pieteicējs, prasot no iestādēm atvainošanos. Administratīvā apgabaltiesa nesaskata pieteicēja līdzatbildību morālā kaitējuma nodarīšanā, proti, tikko pieteicējs civillietā Nr.C27111309 uzzināja par viņa personas datu izpaušanu, pieteicējs vērsās Datu valsts inspekcijā un lūdza to noskaidrot, vai attiecībā pret viņu nav pieļauts pārkāpums.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka šajā konkrētajā gadījumā nav iespējams atjaunot iepriekšējo tiesisko stāvokli, jo */iestāde/* ar vēstuli ziņas par pieteicēju jau ir izpaudusi SIA *„/Nosaukums/”*. Arī Ministrija atzinusi, ka iepriekšējā stāvokļa atjaunošana vairs nav iespējama (šā sprieduma [3.1] punkts). Tādējādi apgabaltiesa atzīst, ka ir pamats lemt par citu morālā kaitējuma atlīdzinājuma veidu (sk. tālāk).

[15] Pieteicējs lūdzis atlīdzināt arī personisko kaitējumu Ls 1162,22 apmērā.

[15.1] Saskaņā ar Atlīdzināšanas likuma 8.panta pirmo daļu personiskais kaitējums šā likuma izpratnē ir kaitējums, kas ar iestādes prettiesisku administratīvo aktu vai prettiesisku faktisko rīcību nodarīts

fiziskās personas dzīvībai, fiziskajai integritātei, veselībai, brīvībai, godam un cieņai, personiskam un ģimenes noslēpumam vai komercnoslēpumam, autortiesībām vai citām nemantiskajām tiesībām vai ar likumu aizsargātajām interesēm.

Saskaņā ar Atlīdzināšanas likuma 6.panta pirmo daļu tiesības uz zaudējuma atlīdzinājumu rodas, ja starp iestādes prettiesisko rīcību un cietušajam nodarīto zaudējumu pastāv tieša cēloņsakarība – objektīva saikne starp iestādes rīcību un tās radītajām laika ziņā sekojošām zaudējumu nodarošām sekām, proti, minētā rīcība rada un nosaka šo seku iestāšanās reālu iespēju un ir galvenais faktors, kas nenovēršami radījis šīs sekas. Saskaņā ar šā panta otro daļu cēloņsakarība nepastāv gadījumā, kad tāds pats zaudējums būtu radies arī tad, ja iestāde būtu rīkojusies tiesiski.

Saskaņā ar Atlīdzināšanas likuma 11.panta otro daļu personiskā kaitējuma atlīdzinājuma tiesiskais pamats tiek pierādīts ar Administratīvā procesa likumā noteiktajiem pierādīšanas līdzekļiem. Privātpersonai ir pienākums norādīt personiskā kaitējuma atlīdzinājuma apmēru un to pamatot.

[15.2] Jau šā sprieduma [11] punktā tika noskaidrots, ka */iestāde/*, nosūtot vēstuli SIA *„/Nosaukums/”*, pieļāva prettiesisku faktisko rīcību, tādējādi ir pierādīts personiskā kaitējuma atlīdzinājuma pamats.

No iepriekš citētajām tiesību normām izriet, ka ir jānoskaidro arī tas, vai SIA *„/Nosaukums/”* adresētā vēstule ir radījusi personisku kaitējumu pieteicējam tādā veidā, kā to norādījis pieteicējs.

Pieteikumā norādīts, ka ar prettiesiski nosūtīto vēstuli SIA *„/Nosaukums/” /iestāde/* vēlējās likt šķēršļus pieteicēja tiesvedībā ar SIA *„/Nosaukums/”*. Pieteikumā plaši izklāstīti argumenti, kādēļ pēc pieteicēja domām */iestāde/* bija šāds mērķis. Tiesas sēdē Administratīvajā apgabaltiesā, atbildot uz */iestāde/* pārstāvja jautājumu, pieteicējs norādīja, ka personiskais kaitējums ir nodarīts citām ar likumu aizsargātajām interesēm attiecībā uz informācijas izpaušanu. Cēloņsakarība veidojas apstāklī, ka, izpaužot informāciju SIA *„/Nosaukums/”*, */iestāde/* direktores mērķis un motīvs bija traucēt tiesvedību, kas viņai arī izdevās. Tiesas process tika novilcināts, tika radīts šaubu iespaids par pieteicēju kā personību. Direktore ar šo vēstuli uzsāka lavīnveida tiesas novilcināšanas procesu. Kaitējums ir tieši tas, kādā veidā tika novilcināts tiesas process, pieprasot informāciju no bijušajiem darba devējiem (*sk. Administratīvās apgabaltiesas tiesas sēdes protokolu, lietas 125.-126.lapa*).

Pieteicējs ir norādījis, ka, viņaprāt, aizskārums ir nodarīts citām ar likumu aizsargātajām interesēm, ko iepriekš atzina arī Administratīvā apgabaltiesa, proti, pieteicēja interesēm uz viņa personas datu neizpaušanu. Sekas šādai iestādes rīcībai pēc pieteicēja domām ir civillietas ar SIA *„/Nosaukums/”* novilcināšana, radot nepieciešamību pieteicējam vākt pierādījumus un uz tiesu aicināt lieciniekus sevis attaisnošanai.

Administratīvās apgabaltiesas ieskatā tas, kādi pierādījumi ir nepieciešami konkrētās lietas izskatīšanai un vai šo pierādījumu iegūšanas nolūkā ir jāatliek lietas izskatīšana, ir tikai tiesas ziņā. Saskaņā ar likuma "Par tiesu varu" 10.panta pirmo daļu, spriežot tiesu, tiesneši ir neatkarīgi un pakļauti tikai likumam. Tādējādi tiesvedības procesu nevar ietekmēt kādas citas personas vai valsts iestādes amatpersonas iespējama vēlēšanās novilcināt tiesas procesu. Arī par pierādījumu pietiekamību un pieļaujamību lemj tikai tiesa, tādējādi tas, vai pieteicējam vajadzēja lūgt atlikt lietu pierādījumu iesniegšanai un liecinieku aicināšanai, ir saistāms ar pierādījumu pietiekamības un pieļaujamības izvērtējumu konkrētajā civillietā, kas nav pārbaudāms šīs izskatāmās lietas ietvaros.

Pamatojoties uz minētajiem argumentiem, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka */iestāde/* rīcības sekas nav civillietas novilcināšana, kā to uzskata pieteicējs.

[15.3] Pieteicējs arī norādījis, ka ir aizskarts pieteicēja gods un cieņa, izpaužot informāciju par pieteicēju apgalvojuma formā laikā, kamēr vēl notika tiesvedības par konkrēto disciplinārlietu.

Šī pieteicēja argumenta sakarā Administratīvā apgabaltiesa atzīst par pamatotu pirmās instances tiesas izdarīto secinājumu un tam pievienojas, ka personas godu un cieņu var aizskart ar nepatiesām ziņām.

Proti, fakts, ka pret pieteicēju tika ierosināta disciplinārlieta un tika piemērtos disciplinārsods, pats par sevi ir patiess. Tomēr jautājums, vai pieteicējs bija pieļāvis tieši to pārkāpumu, par kādu viņam piemērots disciplinārsods un par ko tieši norādītas ziņas vēstulē, vēstules nosūtīšanas laikā vēl tika izskatīts administratīvajā tiesā. Pirmās instances tiesa pamatoti norādījusi, ka galīgais tiesas nolēmums sakarā ar pieteicēja disciplinārlietu tika pieņemts tikai 2010.gada 5.maijā.

Neskatoties uz to, ka administratīvais akts saskaņā ar APL 70.pantu un Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 32.panta trešo daļu stājas spēkā tiklīdz tas ir paziņots adresātam, kā arī lēmuma apstrīdēšana un pārsūdzēšana neaptur tā izpildi, nevar uzskatīt, ka */iestāde/* par pieteicēju sniedza patiesas ziņas SIA *,,/Nosaukums/''*. Šīs ziņas tika sniegtas apmēram gadu pirms bija galīgais tiesas nolēmums, kas apstiprināja šādu ziņu patiesumu.

Tā kā vēstulē ietvertās ziņas bija saistītas ar pieteicēja disciplināro sodīšanu, bet galīgais nolēmums ziņu izpaušas brīdī vēl nebija stājies spēkā, kas */iestāde/* arī bija zināms, pamatots ir pieteicēja arguments, ka */iestāde/* nav ievērojusi arī nevainīguma prezumpciju. Proti, trešajai personai tika izplatīta informācija, ka pieteicējs ir vainojams disciplinārpārkāpuma izdarīšanā, kā rezultātā valsts interesēm nodarīts būtisks kaitējums. Turklāt */iestāde/* arī bija zināms, kādā veidā SIA *,,/Nosaukums/''* šīs ziņas vēlas izmantot, jo tas izriet no SIA *,,/Nosaukums/''* iesnieguma par informācijas pieprasīšanu satura. Proti, SIA *,,/Nosaukums/''* vēlējusies uzzināt, kā pieteicējs veicis savus pienākumus

/iestāde/, lai informāciju varētu izmantot savās interesēs pret pieteicēju (*lietas 45.lapa*). Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka šāda vēstule varēja kalpot kā papildu līdzeklis SIA *„/Nosaukums/”* novērtējuma par pieteicēju samazināšanai.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicēja goda un cieņas aizskārums šajā gadījumā ir tiešā cēloniskā sakarā ar */iestāde/* pieļauto prettiesisko rīcību.

[16] Apgabaltiesa jau iepriekš atzina, ka, prettiesiski izpaužot informāciju par pieteicēju, tika aizskartas būtiskas pieteicēja tiesības, tajā pašā gadījumā aizskārums nav atzīstams kā smags. Apgabaltiesa iepriekš arī secināja, ka nav konstatējama pieteicēja līdzvainojamība kaitējuma nodarīšanā, kā arī, ka kaitējumu nav iespējams novērst.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka atvainošanās šajā konkrētajā gadījumā ir pietiekams un atbilstošs atlīdzinājums nodarītajam morālajam kaitējumam, jo novērsīs līdzīgu gadījumu atkārtošanos iestādē. Proti, */iestāde/* pārstāvis tiesas sēdē, lai arī ar grūtībām, tomēr atzina, ka iestāde ir kļūdījusies, piemērojot normatīvos aktus, kas attiecas uz personas datiem. */iestāde/* piekrīt tam, ko konstatējusi Datu valsts inspekcija, šo konstatējumu */iestāde/* nav apstrīdējusi. Turklāt apgabaltiesas ieskatā rakstveida atvainošanās dos gandarījumu pašam pieteicējam, jo šādu atlīdzinājuma veidu pieteicējs ir prasījis pieteikumā.

Attiecībā par personisko kaitējumu, kas izpaudies kā pieteicēja goda un cieņas aizskārums, apgabaltiesa konstatē, ka saskaņā ar Atlīdzināšanas likuma 14.panta otro daļu personiskā kaitējuma atlīdzinājumu nosaka apmērā līdz 5000 latiem. Ja nodarīts smags personiskais kaitējums, atlīdzinājumu var noteikt apmērā līdz 7000 latiem, bet, ja nodarīts kaitējums dzīvībai vai sevišķi smags kaitējums veselībai, maksimālais atlīdzinājuma apmērs var būt līdz 20 000 latiem.

[17] Pieteicējs lūdzis atlīdzināt personisko kaitējumu Ls 1162,22 apmērā, kas ir līdzvērtīgs apmērs summai, ko pieteicējs nesaņēma no darba devēja SIA *„/Nosaukums/”*.

Apgabaltiesa atzīst, ka atvainošanās, ko apgabaltiesa atzina par atbilstošu atlīdzinājumu par pašu pieļautā pārkāpuma faktu, nav pietiekama personiskā kaitējuma atlīdzinājumam, jo iestāde par pieteicēju izpauda tādas ziņas, par kurām vēl bija strīds tiesā. Ziņas tika sniegtas trešajai personai, kurai pašai bija nelabvēlīga attieksme pret pieteicēju. Turklāt apgabaltiesa ņem vērā arī iestāžu attieksmi izskatāmajā gadījumā. Proti, tikai tiesas sēdē */iestāde/* pārstāvis atzina, ka iestāde ir pieļāvusi kļūdu, izpaužot informāciju par pieteicēju. Līdz tam iestāžu nostāja, neskatoties uz Datu valsts inspekcijas atzinumu par pieļauto pārkāpumu, bija tikai noraidoša pret pieteicēju, neskatoties uz to, ka pieteicējs sākotnēji pat nevēlējās uzsākt tiesvedības procesu par atlīdzinājumu sakarā ar nepatiesu

ziņu izpaušanu. Tādējādi ir pamats lemt par pieteicējam atlīdzināmo personisko kaitējumu naudā.

Pieteicēja prasītā personiskā kaitējuma atlīdzinājuma summa iekļaujas Atlīdzināšanas likuma 14.panta otrajā daļā. Tomēr, piespriežot atlīdzinājumu, apgabaltiesa ņem vērā arī administratīvo tiesu praksi jautājumā par atlīdzinājuma apmēra noteikšanu.

Piemēram, lietā Nr.A42467505 iestāde prettiesiski piemēroja disciplinārsodu speciālā dienesta ierēdnim. Administratīvā apgabaltiesa piešķīra personiskā kaitējuma – veselības, goda un cieņas aizskāruma atlīdzinājumu Ls 300 apmērā. Lietā Nr.A42354605 par nepamatotu disciplinārsoda piemērošanu speciālā dienesta ierēdnim, ieceļot zemākā amatā, piešķirts personiskā kaitējuma (veselības, goda un cieņas aizskāruma) atlīdzinājums Ls 700 apmērā. Minētajās lietās tiesa konstatējusi arī kaitējumu personas veselībai, kas nodarīts ar prettiesisku iestādes lēmumu. Veselībai nodarītais kaitējums apgabaltiesas ieskatā atkarībā no konkrētās lietas apstākļiem ir vērtējams kā smagāks aizskārums nekā personas goda un cieņa aizskārums, ko radījusi tādu ziņu izplatīšana, kas ietekmē personas novērtējumu sabiedrības acīs vai personas pašnovērtējumu.

Lietā Nr.A42634207 pieteicējam piespriests personiskais kaitējums Ls 500 apmērā par augstas amatpersonas atstādināšanu no amata.

Lietā Nr.A42808309 tiesa piesprieda personiskā kaitējuma atlīdzinājumu Ls 490 apmērā. Šajā lietā apgabaltiesa atzina, ka Daugavgrīvas cietumā ir pārkāptas pieteicēja cilvēktiesības, turot pieteicēju pārapdzīvotā kamerā saspiestos un neveselīgos apstākļos, kā arī nenodrošinot tajā pietiekamu ventilāciju. Minētie apstākļi kamerā atzīstami par spīdzinošiem tieši saspiestības un svaiga gaisa trūkuma dēļ. Līdz ar to secināms, ka pieteicējs tika pakļauts cilvēka cieņu pazemojošam sodam.

Apgabaltiesa nekonstatē, ka spēkā būtu stājies spriedums lietā ar līdzīgiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem. Tomēr, kā redzams no iepriekš minētajām lietām, personiskā kaitējuma atlīdzinājums robežās no Ls 300-700 piespriests par daudz smagāku aizskārumu. Proti, Ls 300 un Ls 700 tika piešķirti gan par goda un cieņas, gan veselības aizskārumu kopā, Ls 500 tika piešķirts par goda un cieņas aizskārumu augstai amatpersonai, kuras pašnovērtējums varēja mazināties visas Latvijas sabiedrības priekšā, savukārt atlīdzinājums Ls 490 apmērā piespriests par necilvēcīgiem un neveselīgiem apstākļiem cietumā.

Šajā gadījumā pieteicējam ir nodarīts kaitējums godam un cieņai vienīgi ar nepatiesu ziņu izpaušanu, kad šīs ziņas uzzināja tikai SIA *„/Nosaukums/”*. Personiskā kaitējuma nodarīšanā nav konstatējami papildus apstākļi, kas aizskārumu padarītu smagāku.

Pamatojoties uz iepriekš minētajiem argumentiem, apgabaltiesa atzīst, ka atbilstošs personiskā kaitējuma atlīdzinājums pieteicējam šajā konkrētajā gadījumā ir Ls 70.

[16] Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa pilnībā nav novērtējusi pieteicēja prasījuma būtību, nepareizi novērtējusi to, vai par pieteicēju izpaustas patiesas ziņas, un nav ņēmusi vērā iestāžu attieksmi faktiskās rīcības pieļaušanā, tādēļ taisījusi daļēji nepamatotu spriedumu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

J.R. pieteikumu apmierināt daļā.

Atzīt par prettiesisku */iestāde/* rīcību, nosūtot SIA *„/Nosaukums/”* 2009.gada 19.maija vēstuli Nr.6-1/1092.

Uzlikt pienākumu Latvijas Republikai atlīdzināt *J.R.* personisko kaitējumu Ls 70 apmērā un viena mēneša laikā no šā sprieduma spēkā stāšanās dienas rakstveidā atvainoties *J.R.* par pieļauto faktisko rīcību, nosūtot SIA *„/Nosaukums/”* 2009.gada 19.maija vēstuli Nr.6-1/1092.

Pārējā daļā *J.R.* pieteikumu noraidīt.

Piespriest no Latvijas Republikas par labu *J.R.* viņa samaksāto valsts nodevu Ls 30 (trīsdesmit lati) apmērā par pieteikumu Administratīvajai rajona tiesai un apelācijas sūdzību Administratīvajai apgabaltiesai.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	*(paraksts)*	I.Meldere
Tiesneses	*(paraksts)*	S.Kanenberga
	(paraksts)	L.Vīnkalna

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese I.Meldere
Rīgā 2012.gada 18.oktobrī